

Uzasadnienie

Konieczność nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 493, z późn. zm.) wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w art. 30c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, z późn. zm.), wprowadzonego art. 28 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.), wynika z potrzeby określenia sposobu przeprowadzania egzaminów zewnętrznych w 2021 r. w warunkach trwającego w Polsce stanu epidemii COVID-19.

W związku z trwającym stanem epidemii COVID-19 w 2021 r. egzamin ósmoklasisty i egzamin maturalny zostaną przeprowadzone na podstawie wymagań egzaminacyjnych. Wymagania te stanowią zawężony katalog wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, które były podstawą przeprowadzania egzaminów w latach ubiegłych.

Propozycja wymagań egzaminacyjnych została opracowana przez zespoły ekspertów powołanych przez Ministra Edukacji i Nauki. W skład każdego zespołu wchodził nauczyciel danego przedmiotu, nauczyciel akademicki oraz ekspert CKE lub OKE.

Egzamin maturalny, podobnie jak w 2020 r., będzie przeprowadzany tylko w części pisemnej. Wyjątkowo do części ustnej egzaminu maturalnego będą mogli przystąpić absolwenci, którzy:

- aplikują na uczelnię zagraniczną i w postępowaniu rekrutacyjnym są zobowiązani przedstawić wynik z części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej, języka regionalnego lub języka obcego nowożytnego, albo
- są zobowiązani do przystąpienia do części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego w celu zrealizowania postanowień umowy międzynarodowej.

Do części ustnej egzaminu maturalnego będą mogli przystąpić absolwenci, którzy przekażą dyrektorowi szkoły, którą ukończyli lub dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej, do której składali deklarację, informację potwierdzającą zamiar przystąpienia do części ustnej egzaminu maturalnego. W przypadku gdy wyniki z części ustnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu muszą być przedstawione w postępowaniu rekrutacyjnym na uczelnię zagraniczną, absolwent musi dodatkowo złożyć oświadczenie w tej sprawie.

W projekcie rozporządzenia ustalono, że zespoły przedmiotowe do przeprowadzenia części ustnej egzaminu maturalnego, będą powoływane przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego w danej szkole tylko w sytuacji gdy uczniowie lub absolwenci zgłoszą potrzebę przystąpienia do tego egzaminu.

Ponadto w bieżącym roku szkolnym absolwenci nie będą mieli obowiązku przystąpienia do co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego. Natomiast będą mogli przystąpić do nie więcej niż sześciu przedmiotów dodatkowych.

Projekt rozporządzenia daje uczniom i absolwentom możliwość wprowadzenia zmian w złożonej już deklaracji przystąpienia do egzaminu maturalnego. Uczniowie i absolwenci, którzy składają deklarację przystąpienia do egzaminu maturalnego do dyrektora szkoły, do której uczęszczają lub którą ukończyli, mogą wprowadzić zmiany w deklaracji do 7 lutego 2021 r. Natomiast absolwenci, którzy składają deklarację do dyrektora okręgowej komisji

egzaminacyjnej oraz ci, którzy składają deklarację do dyrektora szkoły macierzystej, ale wnioskuje o możliwość przystąpienia do egzaminu maturalnego w innej szkole – do 15 stycznia 2021 r.

W roku szkolnym 2020/2021 absolwenci zdają egzamin maturalny i uzyskują świadectwo dojrzałości, jeżeli otrzymali z każdego przedmiotu obowiązkowego w części pisemnej co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania. Natomiast ci absolwenci, którzy w poprzednich latach zdali egzamin maturalny ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części pisemnej, ale nie uzyskali świadectwa dojrzałości, bo nie zdali egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych w części ustnej albo nie przystąpili do co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego lub egzamin z tego przedmiotu został im unieważniony, w 2021 r. mogą złożyć w terminie do 31 maja 2021 r. do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wnioski o wydanie świadectwa dojrzałości, pod warunkiem, że w bieżącym roku szkolnym nie deklarują przystąpienia do części pisemnej egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego lub przedmiotów dodatkowych albo do części ustnej egzaminu.

W związku ze zmianami zasad przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w projekcie rozporządzenia dodatkowo wyłączono ze stosowania w 2021 r. przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego dotyczące:

- przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego;
- ponownego przystępowania do egzaminu maturalnego zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym absolwent przystępował do tego egzaminu po raz pierwszy;
- zakresu egzaminu maturalnego;
- warunków, jakie muszą być spełnione, aby w 2021 r. absolwent zdał egzamin maturalny;
- wyniku ustalonego przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w przypadku unieważnienia egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego;
- terminu ogłaszania zmian w informatorze o odpowiednio egzaminie ósmoklasisty i egzaminie maturalnym;

składania deklaracji przystąpienia do egzaminu maturalnego do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r., ogłosi aneksy do informatorów odpowiednio o egzaminie ósmoklasisty i egzaminie maturalnym z poszczególnych przedmiotów.

Do projektowanego rozporządzenia dołączono załącznik nr 1 zawierający wymagania egzaminacyjne na egzaminie ósmoklasisty obowiązujące w 2021 r. oraz załącznik nr 2 zawierający wymagania egzaminacyjne na egzaminie maturalnym obowiązujące w 2021 r.

Uczniowie szkół podstawowych oraz absolwenci dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, będą mogli przystąpić odpowiednio do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w siedzibie przedstawicielstwa dyplomatycznego, urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa wojskowego Rzeczypospolitej Polskiej lub w szkole, o

której mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. a i pkt 2 lit. c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, właściwych ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub absolwenta za granicą wskazanej przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą. Zgodnie z przepisami § 31 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2019 r., w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą, od roku szkolnego 2020/2021 uczniowie klasy VIII szkoły podstawowej w Polsce i uczniowie klasy VIII szkoły podstawowej za granicą, którzy realizują programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy, przystępują do egzaminu ósmoklasisty. W związku z możliwymi ograniczeniami w ruchu międzynarodowym, wynikającymi ze zwalczania COVID-19, przyjęte rozwiązanie umożliwi uczniom i absolwentom przebywającym za granicą przystąpienie do egzaminu ósmoklasisty albo egzaminu maturalnego.

Konieczność wprowadzenia zapisu dotyczącego możliwości zmiany terminu przeprowadzania drugiego i trzeciego etapu olimpiad, wynika z potrzeby zapewnienia właściwego sposobu realizacji zadań przez organizatorów zawodów wiedzy określonych w § 9 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad* w roku szkolnym 2020/2021.

W roku szkolnym 2020/2021, w warunkach nadal trwającej w Polsce epidemii, mogą być zmieniane regulaminy olimpiad, natomiast istnieje również potrzeba – sygnalizowana przez organizatorów tych zawodów wiedzy, zmiany terminów drugiego i trzeciego etapu olimpiad, które muszą być przeprowadzane wyjątkowo na podstawie wymagań stawianych w sytuacji trwającego stanu epidemii i ograniczonego funkcjonowania szkół, w tym szkół wyższych.

W sytuacji ograniczonego funkcjonowania powyższych szkół uczniowie – uczestnicy olimpiad, będą w innym trybie uczestniczyć w tych zawodach wiedzy, co wymagało od organizatorów przygotowania zarówno narzędzi (systemów) jak i miejsca spełniającego warunki bezpiecznego przeprowadzania tych zawodów wiedzy. Powyższa konieczność wymaga innej organizacji zawodów okręgowych (drugiego stopnia) oraz późniejszych terminów przeprowadzania olimpiad, zarówno drugiego jak i trzeciego etapu, który może odbywać się w określonym reżimie sanitarnym.

Zmiany dotyczą także organizacji wycieczek. W związku z zapewnieniem bezpieczeństwa dzieci i młodzieży wprowadza się zakaz organizacji wycieczek w czasie przerwy świątecznej. W okresie ferii zimowych dopuszcza się organizację wycieczek w miejscu zamieszkania, tzw. półkolonie dla uczniów klas I–IV szkoły podstawowej lub klas szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie odpowiadającym klasom I–IV szkoły podstawowej. Możliwe będzie też organizowanie obozów szkoleniowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 5 z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe lub art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty, dla uczniów szkół mistrzostwa sportowego oraz oddziałów mistrzostwa sportowego w szkołach ogólnodostępnych.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 22 grudnia 2020 r.

Przewidywany termin wejścia w życie rozporządzenia nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego i jest uzasadniony ważnym interesem państwa.

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych wymagających notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) oraz nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w tym rozporządzeniu.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), należy stwierdzić, że rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.